

INTERNATIONAL CONGRESS OF ISLAMIC ECONOMY, FINANCE AND ETHICS

ÖZET BİLDİRİLER KİTABI

27-28 Nisan 2019

OSMANLI PARA VAKIFLARI İLE GÜNÜMÜZ KATILIM BANKALARI FİNANSAL ENSTRÜMANLARININ BENZERLİKLERİ

Lisans Öğrencisi Bihter Düzenli

KTO Karatay Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İslam Ekonomisi ve Finans
duzenlibihter@yandex.com

Dr. Öğr. Üyesi Aynur Akpınar

KTO Karatay Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme
aynur.akpinar@karatay.edu.tr

ÖZET: Vakıflar, toplumda insanların gönüllü olarak fakirliği önlemek amacıyla servetlerini ihtiyaç sahiplerine ulaştırma gayesi güderek çalışan kurumlardır. Dolayısıyla vakıf adı altında kurulan bütün kurumlar bir şekilde kâr amacı gütmeyen devlete destek olan ve aynı zamanda toplumsal refah seviyesini artırmaya yönelik çalışmalar yürüten kurumlardır. Vakıflar bu hedefi gerçekleştirmek üzere farklı amaçlara hizmet eden çeşitli şekillerde ortaya çıkmışlardır. Bunlardan birisi de para vakıflarıdır. Para vakıfları Osmanlı döneminde ortaya çıkmış ve bu dönemde oldukça önemli bir yer edinmiştir. Para vakıflarıyla ilgili farklı mezheplerin ve farklı alimlerin değişik görüşleri mevcuttur. Temel amacı gelir dağılımının sosyal adalet çerçevesinde sağlanması olan para vakıfları ihtiyaç sahiplerinin parasal manada ihtiyaçlarının sıkıntıya girmeden ve helal yollarla giderilmesi amacıyla kurulmuştur. Para vakıfları toplumda ekonomik olarak sıkıntıya giren ihtiyaç sahiplerinin giyinme, barınma gibi temel ihtiyaçlarının giderilmesi adına bir sermaye aktarımı gerçekleştirmişlerdir. Bu çalışmanın amacı; Osmanlı döneminde ortaya çıkan para vakıflarının işleyişi incelenerek günümüz finansal sistemin bir kurumu olan katılım bankalarında kullanılan finansal araçlar ile benzerliklerini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: İslami Finans, Katılım Bankacılığı, Para Vakıfları; Osmanlı Para Vakıfları

OTTOMAN MONTES PIETATIS WITH IN MODERN DAY SIMILARITIES OF PARTICIPATION BANK OF FINANCIAL INSTRUMENT

ABSTRACT: Charitable foundations are the institutions where people work voluntarily with the aim of conveying their wealth to poor people in order to prevent poverty. Thus, all institutions established under the name of charitable foundations are the institutions which support the government in a way without seeking profit and carry out works in order to improve the welfare level of the society. To realize this goal, charitable foundations emerged in various ways serving different purposes. One of these is the montes pietatis. Montes pietatis emerged in the Ottoman period and gained a good ground in this period. Although there are different points of view belonging to different religious sects regarding the montes pietatis, there are also views of different scholars regarding its being permissible. Montes pietatis, which is established in order to provide the revenue distribution in the society within the frame of social justice, is established to meet the monetary needs of poor people without distress in halal ways. The charitable foundations have realized a capital transfer in society in order to meet the basic needs of poor people in economic distress such as clothing, accommodation etc. The aim of this study is to examine the organization of the montes pietatis emerged in the Ottoman period and put forth their similarities of them with the financial instruments used in participation banks, which are the institutions of the financial system today.

Keywords: Isamic Finance, Participation bank, Montes pietatis, Ottoman montes pietatis